

Riksteaterns strategi för minskad klimatpåverkan

Bakgrund

Riksteatern är en folkrörelse som arrangerar, främjar och producerar turnerande scenkonst.

I Riksteaterns stadgar fastslås att ”Riksteatern ska bidra till att alla ska kunna delta, ha inflytande och känna delaktighet i konsten och samhället och ska på så sätt vara en föregångare i att utöva, utveckla och skapa morgondagens demokrati.’ Riksteatern har åtagit sig ett samhällsansvar som sträcker sig längre än scenkonst. Som folkrörelse ska Riksteatern skapa möjligheter för dess medlemmar att även kunna påverka samhället i stort.”

Accelererande klimatförändringar till följd av människans utsläpp av växthusgaser i atmosfären är en av vår tids största utmaningar. I dagsläget riskerar den globala medeltemperaturen att öka så mycket att det skulle medföra allvarliga konsekvenser för bland annat ekosystem, havsnivån och havets surhetsgrad, vattentillgång samt förekomsten av väderrelaterade naturkatastrofer. I sin tur skulle dessa konsekvenser negativt påverka mänsklig hälsa, säkerhet och matproduktion. Klimatpåverkan måste begränsas för att skapa förutsättningar för fattigdomsbekämpning och en utveckling som är socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbar.

Klimatförändringar till följd av mänsklig aktivitet är och blir en alltmer prioriterad och uppmärksam fråga bland kreatörer, anställda, publik, medlemmar, staten och andra av Riksteaterns intressenter. För att förbli relevant hos dessa behöver vi ta den på allvar både på, bakom och framför scenen. Riksteatern har som landsomfattande folkrörelse och inflytelserik turnerande scenkonstproducent en viktig roll i att bidra till att samhället vi verkar i minskar sin klimatpåverkan.

Strategin

Långsiktig vision

Riksteatern ska vara en organisation som bedriver sin verksamhet med målsättningar som ligger i linje med Riksdagens miljömål kopplade till klimatpåverkan och med målen i internationella avtal rörande klimatpåverkan som Sverige undertecknat.

Målsättning

Det prioriterade och övergripande målet i strategin är att:

- CO₂/besökare ska minska med 10 procent per år med basår 2018.
De totala utsläppen av CO₂ delas med antalet besökare på de föreställningar

1 som Riksteaterns nationella verksamhet producerar. På så vis är målet inte kopp-
 2 lat till absoluta utsläpp utan satt i relation till antalet besökare. Det ger Rikstea-
 3 tern en möjlighet att både öka sin turnerande verksamhet och samtidigt visa på
 4 att vi förbättrar vår resurs- och energi-effektivitet.

5 **Genomförande**

6 Arbetet ska bedrivas med respekt för medlemmarnas engagemang och delaktighet. Kon-
 7 gressen och styrelsen fastslår målsättningar och strategier som styr verksamheternas
 8 arbete och strategin gäller hela Riksteatern på såväl nationell, regional som lokal nivå.
 9 Den regionala och lokala såväl som den nationella verksamheten ska beakta den övergri-
 10 pande målsättningen i sin verksamhetsplanering genom att inkludera klimatreducerande
 11 åtgärder.

12 **Arbetsmetod**

13 För att uppnå målsättningen ska Riksteaterns arbete vila på följande aspekter:

14 KUNSKAP

- 15 • Beslut ska bygga på fakta om vilka åtgärder som ger störst klimatnytta för insat-
 16 sens kostnad.
- 17 • Fakta ska härstamma från tillförlitliga källor och underbyggas av god forskningsme-
 18 todik.

19 DATA

- 20 • Riksteaterns beteende och utsläpp ska kartläggas årligen för att möjliggöra upp-
 21 följningar av effektiviteten av beslut och åtgärder. Klimatberäkningarna följer
 22 det arbetssätt som beskrivs i GHG-protokollet (Greenhousegas Protocol).
 23 GHG-protokollet är en internationell beräkningsstandard som används av na-
 24 tioner, större företag och verksamheter för att beräkna klimatpåverkan på ett
 25 standardiserat vis. Det utvecklas tillsammans med World Resources Institute
 26 (WRI) och World Business Council for Sustainable Development (WBCSD).
 27 Beräkningar enligt GHG-protokollet ska efterleva följande principer:
- 28 • Relevans: Rapporteringen ska spegla verksamhetens verkliga utsläpp och påverkan.
- 29 • Fullständighet: Rapporteringen ska vara så fullständig som möjligt och eventuella
 30 undantag ska förklaras.
- 31 • Noggrannhet: Rapporten ska sträva efter att beskriva verkliga utsläpp.
- 32 • Jämförbarhet: Rapporteringen ska sträva efter att vara konsekvent och därmed
 33 jämförbar över tid.
- 34 • Transparens: Data, metoder, antaganden och källor ska redovisas

35 INFORMATION OCH INSPIRATION

- 36 • Riksteatern nationellt ska sprida kunskap och data om åtgärder som kan minska
 37 klimatpåverkan till sin egen och till övriga verksamheter samt till samarbets-
 38 partners. Syftet är att ge information för att stödja välgrundade val för att uppnå
 39 målsättningen med strategin samt att inspirera och fånga upp engagemang i
 40 organisationen.

1 RESURSER

- 2 • Miljöarbetet ska tilldelas de resurser för satsningar som krävs för att uppnå den
3 övergripande målsättningen.

4 **Ansvar och organisation**

5 Det är allas ansvar som medarbetare, förtroendevald eller medlem att beakta mål-
6 sättningen om minskad klimatpåverkan. Ytterst vilar ansvaret på avdelnings- och
7 enhetschefer att beakta strategin och att vidta aktiviteter som bidrar till att uppnå dess
8 målsättning.

9 Riksteatern nationellt ska ta med folkrörelsens perspektiv i klimatarbetet genom att i
10 möjligaste mån arbeta med paneler eller fokusgrupper ifrån den.

11 Riksteaterns VD är ansvarig för punkterna kunskap och data samt att informera om
12 dessa så att övriga verksamheter kan ta välgrundade beslut i sitt arbete för att uppnå
13 den övergripande målsättningen.

14 Riksteaterns VD ansvar för klimat ansvarar för att rapportera till styrelsen.

15 **Avgränsningar**

16 Detta dokument utgör en strategi utifrån följande definition av begreppet: ett faststäl-
17 lande av de grundläggande långsiktiga målen för en organisation och antagandet av det
18 tillvägagångssätt och den organisation som krävs för att uppnå dessa mål. Den faststäl-
19 ler styrande principer, definitioner, långsiktiga mål och ett gemensamt arbetssätt för
20 att nå klimatmålet. Strategin ska därför inte läsas som en handlingsplan utan som ett
21 ramdokument som ger en vägledning till verksamhets- och/eller handlingsplaner inom
22 Riksteatern.

23 Denna strategi fokuserar på Riksteaterns klimatutsläpp och relaterade utmaningar som
24 är bakom och framför scenen.

25 **Begrepp**

26 Det är allas ansvar som medarbetare, förtroendevald eller medlem att beakta målsätt-
27 ningen

28 CO₂

29 CO₂ eller koldioxid är den vanligaste växthusgasen som släpps ut i samband med mänsk-
30 ligen aktiviteter. Andra sådana gaser i samband med Riksteaterns aktiviteter räknas också
31 in i nyckeltalet. Eftersom de har olika förmåga att bidra till den globala uppvärmningen
32 räknas utsläppen om till den mängd koldioxid som hade orsakat motsvarande uppvärm-
33 ning för respektive gas.

34 MILJÖ

35 Strategin fokuserar på miljö i bemärkelsen den ekologiska omgivningen. Den behandlar
36 alltså inte frågor om arbetsmiljön inom Riksteaterns verksamheter eller någon social

1 eller fysisk miljö som inte betraktas som del av den ekologiska.

2 HÅLLBARHET/KLIMATFÖRÄNDRINGAR

3 Med begreppet hållbarhet avses ekologisk hållbarhet och inte en social, ekonomisk eller
4 annan sorts hållbarhet om inte annat specificeras. Hållbarhet i den ekologiska omgiv-
5 ningen är mångfacetterat men eftersom det som bedömts vara det mest akuta hotet
6 fokuserar strategin främst på klimatförändringar till följd av mänsklig aktivitet.

7 **Utgångspunkter för målsättningarna i strategin**

8 PARISAVTALET

9 Merparten av världens länder ingick 2015 ett globalt klimatavtal som benämndes Pari-
10 savtalet efter underskriftsorten. Kärnan i avtalet är att utsläppen av växthusgaser ska
11 minskas och att de som drabbas av klimatförändringarnas effekter ska stödjas. Huvud-
12 målet är att hålla den globala uppvärmningen långt under två grader och att sträva efter
13 att hålla den under 1,5 grader.

14 RIKSDAGENS MILJÖMÅL

15 Sveriges Riksdag har antagit 16 nationella miljömål som beskriver det tillstånd i den
16 svenska miljön som Sveriges miljöarbete ska leda till. Ett av dessa mål berör utsläpp av
17 växthusgaser och lyder:

- 18 • Halten av växthusgaser i atmosfären ska i enlighet med FN:s ramkonvention för
19 klimatförändringar stabiliseras på en nivå som innebär att människans påver-
20 kan på klimatsystemet inte blir farlig. Målet ska uppnås på ett sådant sätt och i
21 en sådan takt att den biologiska mångfalden bevaras, livsmedelsproduktionen
22 säkerställs och andra mål för hållbar utveckling inte äventyras. Sverige har
23 tillsammans med andra länder ett ansvar för att det globala målet kan uppnås.

24 För att konkretisera målsättningen har bland annat följande etappmål satts:

- 25 • Växthusgasutsläppen från inrikes transporter ska minska med minst 70 procent
26 senast år 2030 jämfört med år 2010.
- 27 • Senast år 2045 ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till atmos-
28 fären, för att därefter uppnå negativa utsläpp. För att nå nettonollutsläpp får kom-
29 pletterande åtgärder tillgodoräknas. Utsläppen från verksamheter inom
30 svenskt territorium ska vara minst 85 procent lägre än utsläppen år 1990.

1 **Bilaga 1**

2 Riksteaterns klimatpåverkan i CO₂ (kilo) per aktivitet.

3

	2017
Riksteatern flyg utrikes	94 792
Riksteatern flyg inrikes	90 650
Fjärrvärme	55 760
Produktionsmaterial	46 336
Hyrbil	39 656
Cullbergbaletten flyg	38 941
Turnétransport	38 639
Hotellnätter Riksteatern	28 628
Medlemstidning	16 187
Mat på evenemang	13 170
Resor med egen bil	10 499
Trycksaker	8 410
Riksteaterns egna bilar	5 335
Frukt	3 213
Kaffe	2 730
Mjök	2 433
Hotellnätter Cullbergbaletten	1 790
Papper	577
Taxi	505
Buss	62
Bud	56
Tåg	4
Totalt	498 373